

BRIEF ONDERTEKENEN

Directie

Datum
26-05-2025

Onze referentie
2025

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Bijlage(n)
1

Aan Minister van SZW

nota

Kabinetsreactie op verkennend onderzoek zorgen en
kansen Bulgaren en hun kinderen 'Beter in Beeld'

Aanleiding

Het landelijk expertisecentrum Pharos publiceerde in januari 2024 een verkennend onderzoek over zorgen en kansen voor Bulgaarse inwoners in Zaandam-Oost en hun kinderen. De Kamer heeft om een kabinetsreactie op het rapport verzocht. De brief geeft opvolging aan dat verzoek en gaat daarnaast ook in op enkele andere onderwerpen waarmee we toezeggingen aan de Kamer inlossen.

Geadviseerd besluit

- Bij akkoord brief ondertekenen

Kernpunten

- Pharos bracht in januari 2024 een rapport uit over zorgen over en kansen voor Bulgaarse inwoners van Zaandam-Oost. Zaandam is onderdeel van Zaanstad.
- Pharos doet een zestal aanbevelingen:
 1. Ontwikkel een duurzame, integrale aanpak;
 2. Zorg voor explicitering van wat er speelt;
 3. Richt de samenwerking tussen formele en informele zorg goed in;
 4. Ontwikkel een gebiedsgericht (handelings)perspectief;
 5. Gedifferentieerde inzet op preventie en inburgering van Bulgaarse inwoners;
 6. Investeer in regionale en landelijke samenwerking.
- Diezelfde maand signaleerde gemeente Zaanstad grote misstanden met criminele netwerken van glazenwassers. Zaanstad presenteerde daarop een actieplan voor een aanpak van criminaliteit en illegaliteit. Het plan van de gemeente biedt ook hulp en ondersteuning aan kwetsbare EU-arbeidsmigranten en sluit aan bij de aanbevelingen van Pharos.
- Het signaal uit Zaanstad leidde tot een werkbezoek van MvRO en MJenV aan de gemeente in november 2024. Diezelfde maand verzocht de Kamer om de kabinetsreactie op het onderzoek van Pharos.
- In maart 2025 organiseerde MvRO een Bestuurlijk Overleg (BO) over ondermijning door criminele netwerken in de glazenwassersbranche. Het BO heeft geleid tot samenwerkingsafspraken om misstanden tegen te gaan.
- Naast het actieplan van de gemeente en de afspraken uit het BO wordt ook op landelijk niveau gewerkt aan het tegengaan van misstanden met arbeidsmigranten in het Interdepartementaal Project Arbeidsmigratie dat opvolging geeft aan uitwerking van aanbevelingen van het Aanjaagteam (Roemer).
- In combinatie geeft deze uitwerking invulling aan aanbevelingen van Pharos.
2e brief schetst deze beleidsinitiatieven zonder nieuw beleid te presenteren.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Kabinetsreactie op verkennend onderzoek zorgen en kansen Bulgaren en hun kinderen 'Beter in Beeld'

Pagina: 1

 Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: (Unknown)	Datum: Onbepaald
Akkoord			

 Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
De brief schetst deze beleidsinitiatieven zonder nieuw beleid te presenteren.			

Overige punten/toezeggingen die de brief inlost

Toezegging: betaling per week in de vleessector

- Kamerlid Van Kent vroeg tijdens het Commissiedebat Arbeidsmigratie of u bereidt bent om te kijken naar betalen per week in de vleessector, in plaats van per maand. U heeft toen aangegeven dat de mogelijkheid in die sector al bestaat, maar dat u hierover in april met de vleessector in gesprek zou gaan.
- Het overleg dat gepland stond in april met de vlees- en uitzendsector heeft niet plaatsgevonden. Dit overleg is verplaatst naar 20 juni zodat u de uitkomsten van de verkenning naar sectoraal uitzendverbod/verplicht percentage indiensttreding mee kon nemen in dit gesprek. Daarom is op ambtelijk niveau met de COV en NEPLUVI gesproken over betaling per week. Met de FNV is schriftelijk contact geweest over betaling per week.
- COV heeft een cao-voorstel gedaan over dit onderwerp, namelijk dat de gespecialiseerde uitzendbureaus die in de vleessector vallen de mogelijkheid krijgen om per week te betalen inclusief de 8% vakantietoeslag. Vakbonden hebben aangegeven hiermee akkoord te kunnen gaan als ook het overwerk dan wekelijks wordt afgerekend.

Toezegging: ontslag op staande voet

- In de schriftelijke antwoorden op de vragen tijdens de begrotingsbehandeling van SZW heeft u de Kamer toegezegd uit te zoeken of bedrijfsgegevens zoals bedrijfsnamen met hoge percentages ontslag op staande voet gedeeld kunnen worden met de Belastingdienst en Arbeidsinspectie. Het UWV heeft de 15 bedrijfsnamen met de hoogste percentage ontslag op staande voet gedeeld met de Belastingdienst en de Arbeidsinspectie. Zij kunnen dit meenemen in hun risicogericht toezicht op naleving van fiscale wetgeving en arbeidswetten.
- U heeft dit tijdens het Commissiedebat Arbeidsmigratie 19 februari mondeling toegelicht. In deze Kamerbrief doet u deze toezegging ook schriftelijk af.¹
- Toezichthoudende instanties hebben geen bevoegdheden om eventueel misbruik van ontslag op staande voet aan te pakken. Zowel het aanpakken van misbruik van ontslag op staande voet als ook het controleren van de reden van het einde van de arbeidsverhouding op juistheid vallen niet onder de wettelijke taakopdracht van Arbeidsinspectie, UWV of Belastingdienst.
- UWV geeft aan dat de controle van de code 'reden einde arbeidsverhouding' geen onderdeel uit maakt van een geautomatiseerd controleproces, zoals dat voor andere onderdelen van de loonaangifte wel wordt gedaan.
- Het (bij de werkgever) controleren van de reden van het einde arbeidsverhouding zou zeer arbeidsintensief zijn en is eigenlijk niet mogelijk voor het UWV of Belastingdienst. Het zou betekenen dat alle arbeidsverhoudingen moeten worden gecontroleerd, bijvoorbeeld als er wordt aangegeven 'beëindiging met wederzijds goedvinden' te controleren of dit toch geen 'ontslag op staande voet' had moeten zijn.
- De Arbeidsinspectie ziet dit genuanceerder. Zoals ook in haar signaal van mei 2024 staat, weten veel niet-Nederlandse werknemers niet wat de precieze aard van hun ontslag is en wat hun rechten zijn. Alleen acties gericht op deze doelgroep (zoals voorlichting) zijn volgens de Arbeidsinspectie daarom niet afdoende; aanvullende publiekrechtelijke acties zijn nodig. Daarbij denkt de Arbeidsinspectie aan structurele, automatische monitoring van percentages ontslag op staande voet in de loonaangiftegegevens van alle werkgevers,

Datum
26-05-2025

Onze referentie
2025-

¹ [Schriftelijke antwoorden op vragen gesteld tijdens de eerste termijn van de begrotingsbehandeling van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 27 november 2024 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

gevolgd door onderzoek bij die werkgevers met hele hoge percentages en eventuele handhaving en naheffing.

- Het voorstel van de Arbeidsinspectie lijkt ons niet proportioneel en niet haalbaar. Een arbeidsovereenkomst is een tweezijdige, civiele overeenkomst.
- Het feit dat het om een tweezijdige overeenkomst in de zin van het Burgerlijk Wetboek gaat, brengt met zich mee dat beide partijen de naleving van hun rechten zelf bij de rechter kunnen inroepen als zij menen dat die rechten door de andere partij niet worden nageleefd. Er zijn dus geen overheidsorganisaties betrokken die actief handhaven op onterecht ontslag op staande voet.
- Handhaving op dit punt door een overheidsorganisatie is volgens ons ook niet goed mogelijk en zou niet passen binnen het civielrechtelijke stelsel van het arbeidsrecht. Dit zou namelijk 'inmenging' vereisen van een overheidsinstantie in de relatie tussen werkgever en werknemer. Het beoordelen van een ontslag op staande voet betreft bovendien bij uitstek maatwerk. Voor een goede beoordeling is informatie nodig van zowel de werkgever als de werknemer waarbij alle omstandigheden van het geval relevant zijn. Beoordeling vindt in voorkomende gevallen plaats door de civiele rechter (ter zitting) en e.e.a. leent zich niet goed voor een ander (al dan niet geautomatiseerd) proces.
- Het aanpakken van onterecht ontslag op staande voet is verder uitgewerkt in een IBO-arbeidsmigratie fiche. Dit fiche wordt openbaar wanneer het IBO in de zomer wordt gepubliceerd. Het IBO-fiche beschrijft drie maatregelen die arbeidsmigranten meer mogelijkheden geven om civielrechtelijk te ageren tegen onterecht gegeven ontslag op staande voet, arbeidsmigranten meer weerbaar te maken en werkgevers bewuster te maken van het feit dat ontslag op staande voet een zware ingreep is. Elk van de drie maatregelen heeft complicaties. De drie beschreven IBO-maatregelen:
 1. Het -in bepaalde situaties- oprekken van de wettelijke vervalttermijn van 2 maanden bij een verzoek bij de kantonrechter tot vernietiging van een ontslag op staande voet, en/of;
 2. Gerichtere publieke voorlichting aan werkgevers en een betere informatiepositie voor kwetsbare werknemers, waaronder arbeidsmigranten, over hun rechten en plichten (in het algemeen, en in het bijzonder) bij ontslag op staande voet, en/of;
 3. Het verder verstevigen bestaande initiatieven zoals Work in NL (WIN) en deze meer te richten op informatieverstrekking omtrent ontslag op staande voet.

Datum
26-05-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Afstemming

- De Kamerbrief is op ambtelijk niveau afgestemd met VWS, OCW, BZK/VRO, gemeente Zaanstad en voorgelegd aan de Arbeidsinspectie.
- Met de betrokken departementen is besproken dat de Kamerbrief niet 'mede namens' hun bewindspersonen hoeft te worden verzonden.

Bijlagen

Volgnr.	Naam	Actie	Info
1	Kamerbrief Kabinetsreactie Pharos rapport	Verzenden aan TK	